

«Les xifres de la pandèmia d'altres microestats no ens fan quedar gaire bé»

JAUME BARTUMEU Excap de Govern i president de Progressistes-SDP

VICTORIA GÓMEZ PÉREZ
ESCALDES-ENGORDANY
@victoriagomezp_

Amb l'objectiu de trobar un equilibri entre «l'optimisme de la voluntat» i «el pessimisme de la raó», l'excap de Govern i president de Progressistes-SDP, Jaume Bartumeu, presenta l'estudi *Evolució dels Microestats europeus (2017-2020)*. Aportació a un debat sobre el futur econòmic i social d'Andorra, suggerit per l'excap de Govern Òscar Ribas Reig i encomanat pel Centre d'Estudis i Recerca Socialdemòcrata (Ceres). Es tracta d'un treball «realista» i «dur» a parts iguals, del qual s'extreu que, malgrat la situació econòmica i social actual, el país només té futur si aparca el sectarisme i mira endavant de la mà d'Europa.

–De què tracta l'Evolució dels microestats europeus. Aportació a un debat sobre el futur econòmic i social d'Andorra?

–El que diem en aquest estudi és que estàvem malament abans de la pandèmia de la Covid-19, que estem malament ara i que, si no redreçem el rumb, estarem pitjor. Però el més important és que encara hi som a temps. És un estudi molt optimista i per això hem fet el comparatiu amb altres microestats amb la voluntat de mostrar que cal redreçar seriosament l'orientació del país.

–Quin és l'objectiu d'aquest estudi?

–Pretenem convèncer, tant a les ciutadanes i ciutadans com als responsables de les institucions, que ara no és el moment de preparar les pròximes eleccions generals ni de protagonitzar sectarismes i confrontacions, que és el que més sovint s'observa al Consell General. És el moment de fer una proposta política transversal a un govern transversal que pugui canviar el rumb de la situació.

–Com s'aconsegueix això?

–Nosaltres expliquem el que creiem que s'ha de fer. Com s'aconsegueix, depèn dels que són en possessió de contribuir a aquest canvi.

–Quina és la situació actual d'Andorra envers altres microestats?

–A l'estudi fem un comparatiu entre Andorra i Liechtenstein, Mònaco i San Marino en tres apartats diferents. La conclusió més sintètica que extraiem és que Liechtenstein i Mònaco se'n surten, mentre San Marino ho està passant molt malament. Andorra s'acosta perillosament a San Marino i, com diuen els nostres economistes i assessors als quals els hem encomanat la part econòmica, tenim una orientació clara d'allò que hauríem de fer i allò que no. Amb el tema financer, és clar que Liechtenstein i Mònaco tenen èxit perquè el primer té un acord amb la Banca Central Suïssa, que li fa de prestador de darrera instància i d'organisme de supervisió de la seva banca, i el segon té el mateix acord amb la banca francesa. El que jo sig-
no és que Andorra només se'n sorti-

ALEX TENA

rà si agafa una doble direcció: reforçant l'embranchament amb la Unió Europea i trobant un acord estratègic amb França i la seva banca per a la regulació del sistema financer.

–La solució, doncs, passa únicament pels assumptes bancari i financer?

–No, també hi tenen a veure les relacions institucionalitzades amb els països veïns. Nosaltres tenim acords de bon veïnatge i amistat amb França i Espanya perquè així es va voler quan vam fer la Constitució, però no hi ha un acord estratègic. De fet, San Marino tampoc el té amb Itàlia i viu en una confrontació econòmica constant que ha ensorrat el sistema econòmic financer del microestat. Tant és així que San Marino no ha pogut vendre bons de l'Estat per a l'emissió de deute públic, perquè ningú els ho ha volgut comprar, ni tant sols la seva banca, com sí que han fet les entitats andorranes assumint una part. El fet de no vendre deute públic va provocar que a desembre de 2020 no es poguessin pagar la nòmina de l'Estat ni la paga doble dels funcionaris i van haver de demanar el préstec de 150 milions d'euros a una multinacional americana per no entrar en fallida.

–I Andorra, està en fallida?

–Andorra no està en fallida, però tampoc són certs els sopars de duro, per dir-ho d'una manera col·loquial i andorrana, que explica el ministre de Finances, quan diu que l'Executiu posa 50 milions d'euros que no són d'endeutament, sinó de tresoreria. I què és la tresoreria del Govern

“

«No és el moment de preparar eleccions ni de protagonitzar sectarismes, com tan sovint es veu al Consell General»

«Si jo hagués estat al Govern, hauria demanat a Madrid i a l'ambaixador que resolguessin el problema fronterer»

d'Andorra? Desgraciadament, endeutament.

–Per què s'ha triat aquesta via?

–Bé, jo escric i signo que això ve de l'any 2011. Portem 10 anys de governs que neguen l'evidència i no han volgut tocar, com deia l'economista francès Jacques Attali a qui el govern d'Albert Pintat li va encomanar un estudi per a reformar el país, determinats interessos. I això ho afirma una persona que va ser cap de Govern i va veure com la coalició dels interessos encapçalada per una entitat bancària promovia la fundació d'un partit que es va anomenar DA per fer-lo fora. Més clar, no ho puc dir.

–Quin futur li depara al país?

–Jo vull ser optimista, però és evident que o ens conformem a quedar-nos com estem actualment en una agonia plàcida o encarem una posició més seriosa i responsable per buscar un nou horitzó. Jo penso que el futur comença ara, que si estem parats en realitat retrocedim, que si esperem que ens ho facin els altres, no passarà mai. Jo vull una actitud constructiva, bel·ligerant, activa i activadora, que busqui complicitats i explori noves possibilitats. Si aconseguim aquest camí de treball, el futur serà positiu.

–Com valora la gestió de la pandèmia envers altres microestats?

–Les xifres que donen els tècnics d'altres microestats no ens fan quedar gaire bé. No vull dir que el Govern ho hagi fet d'una manera catastròfi-

ca, perquè una gestió d'aquestes característiques és molt difícil, però no podem treure pit ni penjar-nos cap medalla i, per tant, sobren rodes de premsa i manca transparència.

–Què vol dir?

–Tota aquesta situació de vacunes sí, vacunes no n'és un exemple.

–En la presentació del llibre diu que cal restablir i reforçar la relació amb França. Per què?

–Perquè en el llibre no parlo només d'Andorra, sinó que hi ha tres països més i, per tant, no distingeixo si dos se'n surten millor i dos pitjor, però estic convençut que cap dels quatre microestats tindrà futur com a entitat política diferenciada si no es compta amb un bon embranchament amb la Unió Europea. A fora plou molt més que aquí, i si hi ha un diluvi ens arrossegà, en canvi si estem aixoplugats a dins, ens en sortirem millor. L'any 1998, l'Òscar Ribas i jo vam anar a visitar el president de la Comissió Europea per intentar arribar a un acord similar al de Liechtenstein i entrar a l'Espai Econòmic Europeu. I és que sense un bon acord amb la Unió Europea estem sotmesos a qualsevol tronada que ens pot fer trontollar, i molt.

–També titlla d'error la petició del Govern de demanar a la Generalitat de Catalunya d'assimilar Andorra amb l'Alt Urgell.

–Sí, això és un acte contrari a la Constitució. La nostra Carta Magna diu que Andorra és un estat sobirà i que, per tant, les seves relacions són amb la república francesa i amb el regne d'Espanya, i no amb la regió d'Occitània o amb Catalunya. Quan jo vaig ser cap de Govern, per molt que la Generalitat intentava que les relacions fossin d'una altra manera, les havia de tenir i les tenia amb el govern d'Espanya.

–Però el confinament perimetral, en aquest cas, depèn de la Generalitat.

–Andorra té un acord de cooperació amb Espanya i les fronteres de l'Estat espanyol, que jo sàpiga, són de l'estat espanyol, no de les autonomies. Per tant, si jo hagués estat al Govern, hauria dit al govern de Madrid i a l'ambaixador al nostre país que fessin el favor de resoldre el problema fronterer entre Espanya i Andorra. Amb la decisió del Govern de tractar directament amb la Generalitat, ja veiem què s'ha aconseguit...

–La voluntat final d'aquest estudi és donar un cop de mà al Govern?

–Efectivament. Però des del març de l'any passat, tant l'Òscar Ribas com jo, ens vam posar a disposició del cap de Govern per si podíem col·laborar amb les nostres relacions internacionals i amb la nostra agenda de contactes i amb propostes absolutament desinteressades, però ningú va considerar que fos necessària la nostra aportació. Així, nosaltres vam fer un pas al costat i ens vam dedicar a treballar en aquest estudi. ≡